

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

**МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
У СУЧАСНОМУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

*(25-літній творчий внесок факультету мистецтв
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка)*

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

За загальною редакцією
Водяного Б. О., Смоляка О. С., Стельмащука З. М.

Тернопіль
2018

УДК 7.091-028.42
ББК 85
М 656

*Рекомендовано до друку вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол №9 від 16.05.2018 року*

Рецензенти:

Круль П. Ф. – доктор мистецтвознавства, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, академік Академії наук вищої освіти України

Зінків І. Я. – доктор мистецтвознавства, професор кафедри теорії музики Львівської музичної академії ім. М. В. Лисенка

Чайка В. М. – доктор педагогічних наук, професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Мистецька діяльність у сучасному соціокультурному просторі (25-літній творчий внесок факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка): колективна монографія / за заг. ред. Б. О. Водяного, О. С. Смоляка, З. М. Стельмашука. – Тернопіль: Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, 2018. – 440 с.

ISBN 978-617-595-089-2

У монографії розглянуто творчий доробок колективу факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка, висвітлено питання теорії, практики та перспективи розвитку художньої творчості на сучасному етапі, виявлено загальні підходи до організації мистецької діяльності в контексті історії становлення факультету мистецтв.

Розкрито форми мистецької творчості факультету мистецтв серед яких: концертна діяльність художніх колективів факультетського та університетського рівнів, організація і проведення фестивалів-конкурсів, культурно-просвітницька творчість викладачів та студентів факультету мистецтв у музичному, театральному, образотворчому та дизайнерському напрямах, та мистецька діяльність окремих персоналій.

Видання адресоване викладачам та студентам вищих навчальних мистецьких закладів та усім тим, хто займається мистецькою діяльністю.

ISBN 978-617-595-089-2

© Факультет мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

3.1.1. Фестивально-конкурсна діяльність бандуристів Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка (Євгенєва М. В.)	238
3.1.2. Студентський фестиваль-конкурс «Окрилені піснею»: історія та сьогодення (Буркацька О. Я.)	251
3.2. Концертно-просвітницька діяльність музично-виконавських класів викладачів факультету мистецтв	266
3.2.1. Творчі колективи та солісти-виконавці класів баяну і гітари (Баньковський А. М.)	266
3.2.2. Концертно-просвітницька та конкурсно-фестивальна діяльність випускників фортепіанних класів (Гринчук І. П., Проців Л. Й.)	274
3.2.3. Концертно-просвітницька діяльність випускників класу струнно-смичкових інструментів (Михайлюк О. О.)	303
3.2.4. Концертна та просвітницька діяльність студентів-бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка (Губ'як Л. В.)	303
3.2.5. Творча діяльність диригентського класу Євгена Гунька (Канюка А. Г., Проців Л. Й.)	315
3.2.6. Культурно-просвітницька і педагогічна діяльність Володимира Семчишина (Ороновська Л. Д.)	322
3.2.7. Ігор Пронь – сподвижник культурно-мистецького життя Тернопільщини (Пронь Н. І.)	330

РОЗДІЛ III

МИСТЕЦЬКА ТА КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ МИСТЕЦТВ

3.1. Організація та проведення мистецьких фестивалів та конкурсів

3.1.1. Фестивально-конкурсна діяльність бандуристів Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

В останні десятиліття розвитку української державності, духовного відродження нації, кобза і бандура утвердили своє місце в національній культурі, стали її репрезентантами у світі. Повертаються невідомі та маловідомі замовчувані імена переслідуваних та репресованих музикантів, «оживають» стародавні музичні інструменти, заборонений репертуар, відновлюються зв'язки з діаспорою, активізується фестивально-конкурсний рух в Україні. У період реформування національної освіти усіх рівнів, пріоритетного значення набуває духовне виховання учнів та молоді на традиціях культурної спадщини народу. Актуальним стає впровадження у систему музично-педагогічної освіти українських народних інструментів як невід'ємної частини національної культури.

Особливого піднесення кобзарський рух набуває з моменту утворення Тернопільського обласного осередку Національної спілки кобзарів України (засновники – Марія Євгенєва, Юрій Баришовець, Іван Виспінський), головними

завданнями якого є здійснення концертної діяльності, постійне поповнення репертуару бандуристів, надання їм практичної та методичної допомоги у підвищенні фахового рівня, вдосконалення форм пропаганди досягнень кобзарського мистецтва засобами ЗМІ, виявлення нових талановитих імен виконавців, пропаганда їхньої творчості шляхом проведення конкурсів, фестивалів [7, с. 1-2].

З метою подальшої популяризації та поширення кобзарського мистецтва на Тернопільщині стало традицією проведення сольних концертів, кобзарських свят, науково-практичних конференцій.

У Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка завжди надавалось особливого значення музично-естетичному вихованню, а з 1985 р. ще й розвитку бандурного виконавства серед студентської молоді. Стало доброю традицією запрошувати бандуристів з концертними програмами. Так, у 1993 році за ініціативи кандидата мистецтвознавства, доцента Б. Водяного (декана музично-педагогічного факультету) та підтримки Товариства «Просвіта» було проведено «Вечір української народної музики». Відрадно, що у рамках цього культурно-мистецького дійства на музично-педагогічному факультеті відбулася зустріч із репрезентантами виконавства на традиційних українських музичних інструментах Володимиром Кушпетом (кобза, торбан) та Михайлом Хаєм (колісна ліра) [7, с. 211].

Частим гостем мистецьких заходів у ТНПУ ім. В. Гнатюка є музикант, репрезентант кобзарського репертуару на старосвітській кобзі Юрій Баришовець (учень Миколи Будника і Володимира Кушпета) з м. Збараж (на Тернопільщині). Інтерпретуючи традиційні твори («Ой гук, мати, гук», «Веснянка» в обробці В. Кушпета), «Журба» (власна імпровізація) музикант коментує виконання, що

поглиблює сприйняття художніх образів [7, с. 213; 10, с. 1; 9, с. 27-29]¹.

Бандуристи в ТНПУ ім. В. Гнатюка активно популяризують національну культуру через низку мистецьких проєктів (концертно-фестивальні поїздки у форматі міжнародних відносин, лекції-бесіди, презентації, записи на радіо й телебаченні), виступають із сольними концертними програмами. Вони започаткували проведення Різдвяно-Великодних циклів («Колядуймо під срібний дзвін бандур» та «Великодні передзвони»). Містерія Різдва зазвучала з новою силою у концертах духовної музики та інших концертно-театральних інваріантах (записи передач: «Голос коляди», «З Різдвом Христовим»; тематичні концерти: «Свято Миколая» «Різдвяна казка»). У рамках святкувань відбуваються презентації збірок музичних творів для бандури сучасних композиторів, зокрема – «Українські колядки для ансамблів бандуристів» заслуженого діяча мистецтв України Оксани Герасименко та «Славте Воскреслого» народного артиста України Григорія Верети².

У березні 2012 року показовим стало літературно-музичне дійство «Думи мої...». Зініціювали Кобзарське свято народні артисти України – Олег Мусійчук, В'ячеслав Хім'як та заслужений артист України, доцент ТНПУ ім. В. Гнатюка Дмитро Губ'як. Репрезентували кобзарську культуру кращі бандуристи краю, які вплели у вінок шани Кобзареві низку пісень, старовинних дум, інструментальних композицій [6, с. 2; 3, с. 155].

Кобзарські мистецькі акції за участю викладачів та студентів ТНПУ ім. В. Гнатюка стали передумовою для

¹ У грудні 2000 року за участю Ю. Баришовця та М. Євгенєвої на студії ТТБ було записано телепередачу «У звуках кобзи хай історія озветься».

² Великодні передзвони. Концерт з нагоди презентації збірки великодніх пісень на слова українських поетів «Славте Воскреслого» народного артиста України Григорія Верети. Учасники – діти-бандуристи ДМШ та ансамблі Тернопільщини («Веснянка», «Диво-струни»). [DVD] / Упорядкувала М. Євгенєва. Тернопіль, 2016.

фестивально-конкурсного руху в університеті та за його межами. На базі вишу було проведено чотири фестивалі-конкурси кобзарського мистецтва «Срібні струни»: перший – у 2000 р., другий – у 2006 р., третій – у 2011 р., четвертий – у 2013 році. Під час проведення Другого фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Срібні струни» йому було присвоєно почесне ім'я Зіновія Штокалка [4].

Перший музичний фестиваль-конкурс відбувся під егідою Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури і мистецтва України, Управління культури Тернопільської обласної держадміністрації, Обласної ради профспілки працівників освіти і науки. Ініціатором мистецького дійства виступила кафедра інструментальної музики університету при підтримці студентського профкому та Обласного управління культури. «Срібні струни – 2000» було організовано з метою популяризації національних виконавських традицій, поширення новітнього репертуару для народних інструментів (струнно-щипкових, струнно-смічкових, струнно-ударних), підвищення виконавської майстерності майбутніх учителів музичного мистецтва. Поетична назва «Срібні струни» визначила склад учасників: виконавці на бандурі, скрипці, цимбалах, які виступили як солісти та учасники ансамблів. Конкурсну програму представили 14 учасників-солістів та 10 ансамблів, які виборювали звання лауреата конкурсу I-III ступеня та відзнаки за окремими номінаціями.

До участі у фестивалі-конкурсі було запрошено делегації музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів України: Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова, Південноукраїнського університету імені К. Ушинського, Уманського державного педагогічного університету імені П. Тичини, Дрогобицького педагогічного університету імені І. Франка, Волинського державного університету імені Лесі Українки, Чернівецького

державного університету імені Ю. Федьковича. Компетентне журі конкурсу очолив народний артист України, ректор Львівського державного музичного інституту імені М. В. Лисенка (нині Львівська національна музична академія) Ігор Пилатюк. Тернопільська делегація як організатор даного заходу була представлена трьома солістами і двома ансамблями.

Приємне враження справила на членів журі своїм широким діапазоном голосу та тембром Уляна П'юрко (клас викладача М. Євгенєвої) – лауреат Міжнародного музичного фестивалю у м. Кельце (Польща, 1999). Вокальні твори «Без тебе день» О. Герасименко (слова О. Бабій), «Три поради» Ігора Шамо (слова Ю. Рибчинського) прозвучали в У. П'юрко в своєрідній інтерпретації. Її відзначено дипломом лауреата II ступеня.

Оксана Лизун (клас викладача О. Дубас) презентувала оригінальні твори для бандури сучасних молодих авторів («Варіації на українську народну тему» Костянтина Новицького, «Карпатські наспіви» та пісню «Гудуть вітри» Оксани Герасименко (слова Є. Чередниченка). Твори, які виконувала О. Лизун викликали теплий відгук слухачів, жваве зацікавлення у виконавців-конкурсантів різних регіонів України, мало знайомих з творчим доробком О. Герасименко [9, с. 28].

Майстерною інтерпретаторкою думового репертуару показала себе Оксана Лісовець (клас викладача М. Євгенєвої). У її виконанні прозвучала «Дума про смерть козака-бандуриста», яка перенесла слухацьку аудиторію в історичне минуле України. Голос бандуристки «оживив», наповнив новими фарбами образ старого кобзаря – носія і творця українського козацького епосу. Програма виступу цієї студентки включала також класичний романс «Утоптала стежечку» Якова Степового (вірші Т. Шевченка) та інструментальний твір – «Дума» Миколи Дремлюги.

О. Лісовець відзначено дипломом лауреата III ступеня [9, с. 28].

У другій частині конкурсу змагались колективи, серед яких журі відзначило дипломом лауреата I ступеня за професійну культуру гри, злагодженість голосів ансамбль бандуристів у складі десяти учасниць (керівники М. Євгенєва та О. Дубас). У виконанні колективу колоритно прозвучала композиція «Весняні дзвіночки» О. Герасименко. Особливо схвильовано сприймався твір «На Чорнобиль журавлі летіли» О. Білаша (слова Д. Павличка). Як гімн природі, красі, коханню прозвучала пісня Володимира Костюка «Де ти, легінь?» (слова В. Юхимовича). Тріо бандуристок ТНПУ ім. В. Гнатюка під орудою М. Євгенєвої представило духовну музику. У виконанні У П'юрко, О. Гатали та І. Гальчак уперше прозвучав кант «Ой зійшла зоря» (аранжування для жіночого тріо заслуженого артиста України, доцента ТНПУ ім. В. Гнатюка Є. Гунька) [9, с. 28].

Ансамблі, солісти та колективи нашого вишу – камерний оркестр (керівник В. Феленчак), ансамбль «Музики», «Діксіленд» (керівник А. Баньковський), відзначені нагородами в різних номінаціях, стали учасниками гала-концерту фестивалю-конкурсу «Срібні струни – 2000». Особливе зацікавлення в слухацької аудиторії викликав виступ Ю. Барішовця [9, с. 29].

У рамках фестивалю «Срібні струни – 2000» було проведено науково-методичний семінар «Психолого-педагогічні аспекти вдосконалення інструментально-виконавської підготовки вчителя музики». Виступи висвітлювали теоретичні проблеми освіти, її психолого-педагогічні аспекти питання інноваційних методичних підходів у забезпеченні освітнього процесу вищої школи; відродження національних традицій у виконавській та педагогічній практиці. Зацікавлення та жваву дискусію викликали повідомлення на тему «Етапи розвитку

Львівської бандурної школи» М. Євгенєвої та «Школа гри на бандурі Богодухівського братства» О. Дубас. У роботі семінару взяв участь проректор із наукової роботи, доктор педагогічних наук Григорій Терещук, а також ряд науковців-гостей [9, с. 29].

Фестиваль-конкурс відкрив багато імен молодих музикантів, вселив у них віру у визнання та престиж виконавського фаху. Мистецьке свято у Тернополі стало свідченням високого професійного рівня молодих виконавців і, одночасно, дало поштовх їм, їхнім викладачам, керівникам, вузівським науковцям до творчого росту і пошуку.

У період з 26 по 28 квітня 2006 року ТНПУ ім. В. Гнатюка приймав учасників та гостей Другого всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені Зіновія Штокалка. На кобзарське свято прибули музиканти, науковці з Києва, Львова, Дрогобича, Івано-Франківська, Кам'янця-Подільського, Вінниці, Луцька, Рівного, Одеси, Харкова, Кіровограда, Тернополя, Тереховлі, Кременця та інших міст України. Три дні напруженої, але цікавої фестивально-конкурсної атмосфери завершилися концертами, майстер-класами, лекціями знаних майстрів бандурного мистецтва – членів журі та гостей, солістів та ансамблів [4].

Головою журі стала О. Герасименко – доцент кафедри народних інструментів Львівської державної музичної академії імені М. Лисенка. Членами журі були В. Курач – заслужений діяч мистецтв України, керівник капели бандуристів, доцент кафедри народних інструментів Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського, О. Лазаревська – кандидат психологічних наук, доцент, завідувача кафедри інструментального виконавства Інституту мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка, Д. Губ'як – асистент-стажист Львівської державної музичної академії імені М. В. Лисенка,

член Національної спілки кобзарів України, О. Смик – поет-пісняр, композитор, лауреат міжнародних та всеукраїнських пісенних конкурсів. Секретарем журі була Л. Тимчак – концертмейстер кафедри інструментального виконавства ТНПУ ім. В. Гнатюка [10, с. 4.].

Ідейним натхненником мистецької акції став Тернопільський обласний осередок Національної спілки кобзарів України. Організатором заходів виступила кафедра інструментального виконавства Інституту мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка спільно з Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту, Обласною держадміністрацією під егідою Міністерства освіти і науки України та Міністерства культури та туризму України.

Метою фестивалю-конкурсу «Срібні струни – 2006» стало відродження кобзарського руху як складової частини національно-патріотичного виховання шкільної та студентської молоді, пропаганда гри на музичних інструментах кобзарсько-лірницької виконавської традиції (кобза, бандура, торбан, ліра), обмін передовим досвідом викладачів та налагодження тісних контактів між навчальними закладами мистецької освіти України.

Зазнало змін завдання і вимоги до конкурсних програм, а саме конкурсант повинен був представити свою програму з епічних творів (дума, балада, історична, козацька, чумацька, стрілецька, повстанська пісні, кант, псальма), одну жартівливу народну пісню, авторський твір (сучасний, класичний або інструментальний у стилі народного музикування, або твір з репертуару З. Штокалка).

У рамках фестивалю-конкурсу «Срібні струни – 2006» було проведено Всеукраїнську науково-теоретичну конференцію «Українське бандурне мистецтво: минуле і сучасність». Творчості З. Штокалка були присвячені статті у збірнику «Наукові записки» ТНПУ ім. В. Гнатюка та

Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського (Серія: мистецтвознавство. – №1 (16). – 2006. – 112 с.). Серед 20-ти статей, присвячених бандурному мистецтву, у шести було висвітлено життєтворчість З. Штокалка, а саме: В. Дутчак («Музична спадщина Зіновія Штокалка»), С. Вишневної («Інтерпретація епосу в репертуарі Зіновія Штокалка»), Т. Лазуркевича («Реставрація кобзарських дум і особливості їх нотацій: на матеріалі репертуару Зіновія Штокалка»), М. Євгенєвої («Зіновій Штокалко: відоме і невідоме»), Д. Ковальчук («Діти священиків Галичини – продовжувачі кобзарських традицій»), Б. Жеплинського («Юрій Сінгалевич і відродження кобзарського мистецтва в Галичині»).

Окрасою мистецького дійства стали сольні виступи Д. Губ'яка, які відзначились музикальністю, вишуканою тембральністю голосу, тонким відчуттям виконавського стилю, що визначило творчу атмосферу конкурсного змагання. Концертна програма була складена з музичних творів, інтерпретованих на різновидах бандур майстра-конструктора Василя Герасименка. Зокрема, на бандурі харківського взірця бандурист продемонстрував кілька творів із репертуару З. Штокалка («Дума про козака Голоту», «Невільничий ринок у Кафі» Г. Хоткевича)¹.

Змістовну концертну програму представили гості фестивалю – тріо бандуристок «Наталки»: Наталя Паславська, Наталя Борух, Наталя Данило Львівської державної музичної академії імені М. В. Лисенка під музичним патронатом Оксани Герасименко, учасниці ансамблю «Оріана» за участю Наталі Гоцик, Неоніли Іваноньків, Юлії Рудницької (м. Тернопіль) та сімейний дуєт

¹ Срібні струни імені Зіновія Штокалка. Концерт учасників Другого всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Срібні струни» ім. З. Штокалка. [DVD]: «З піснею у серці» у 2-х частинах / Упорядкувала М. Євгенєва. – Тернопіль, 2006.

«Собор» – у складі Світлани та Миколи Чайок, викладачів Кам'янець-Подільського університету імені І. Огієнка¹.

Урочисте відкриття фестивалю «Срібні струни – 2006» завершив виступ народного ансамблю бандуристів «Барви» ТНПУ ім. В. Гнатюка (керівник М. Євгенєва). У їхньому виконанні прозвучала пісня А. Кос-Анатольського «Учітеся, брати мої» (на вірші Тараса Шевченка) [2].

Центральною та найбільш інтригуючою у перебігу цієї мистецької акції стала саме конкурсна програма. У творчому змаганні брали участь вісім солістів-бандуристів та чотири ансамблі бандуристів малих форм – два дуети і два тріо бандуристів. Конкурс проводився у двох номінаціях: соліст-виконавець (співак-бандурист, співачка-бандуристка) та ансамблі бандуристів малих форм (дуети, тріо). Вдячна аудиторія захоплено сприймала виступ конкурсантів, які розкривали все нові й нові підходи до виконавських інтерпретацій, різні манери звукоутворення тощо.

Серед переможців фестивалю-конкурсу – студенти ТНПУ ім. В. Гнатюка: класу М. Євгенєвої – Олена Цар (диплом лауреата II ступеня), яка вирізнялася яскравою виконавською технікою, оригінальною інтерпретацією, виконуючи стилізовану думу-пісню «Кругом неправда і неволя» Г. Менкуш (на вірші Т. Шевченка) та Ярина Бінч (диплом лауреата III ступеня) з піснею «Христос Воскрес!» В. Берладяну-Берладника.

Учасники фестивалю «Срібні струни – 2006» об'єдналися із гостями Другого духовного фестивалю «Кобзарські сезони Волині», який проходив у Кременці, й відвідали кобзарські могили на П'ятницькому цвинтарі біля гори Черча. У місцевому краєзнавчому музеї оглянули зали, де зберігаються фотоматеріали, старовинні музичні інструменти, серед них – бандура Костянтина Місевича

¹ Там само.

(вчителя З. Штокалка). Перебування у Кременці завершив кобзарський концерт за участю гостей та переможців фестивалю-конкурсу «Срібні струни» у залі Гуго Коллонтая Кременецького гуманітарно-педагогічного інституту імені Тараса Шевченка (нині Обласна гуманітарно-педагогічна академія). Концертні виступи продемонстрували цілісне артистичне дійство, що буквально заворожувало емоційною енергетикою та неповторною самобутністю.

У рамках фестивалю-конкурсу відбувся концерт капели бандуристів Київської національної музичної академії імені П. І. Чайковського (керівник і диригент заслужений діяч мистецтв України Володимир Курач), що проходив в актовій залі ТНПУ ім. В. Гнатюка. Гала-концерт, урочисте закриття фестивалю-конкурсу «Срібні струни» ім. Зіновія Штокалка було записано і трансльовано Обласною державною телерадіокомпанією¹.

У рамках фестивалю відбулася також експозиція кобзарської виставки, підготовлена студентами-бандуристами класу М. Євгенєвої. На одному зі стендів висвітлено основні віхи життєтворчості З. Штокалка, представлено сучасні й давні джерела з історії бандурного мистецтва. Відвідувачі могли почути оригінальний голос видатного бандуриста, що лунав із реставрованого компакт-диску «Відлуння століть. Бандурист Зіновій Штокалко»².

Винятково представницьким був склад журі III Всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені З. Штокалка, що відбувся у травні 2011 року. Його роботу очолили: Лариса Ковальчук-Буряк (вихованка Тернопільського музучилища, викладач

¹ Срібні струни імені Зіновія Штокалка. Концерт учасників Другого всеукраїнського фестивалю-конкурсу кобзарського мистецтва «Срібні струни» ім. З. Штокалка. [DVD]: «З піснею у серці» у 2-х частинах / Упорядкувала М. Євгенєва. – Тернопіль, 2006.

² Відлуння століть. Бандурист Зіновій Штокалко. Із колекції оригінальних записів З. Штокалка: [CD] / Упорядкувала і систематизувала за жанрами М. Євгенєва, реставрація і оцифрування записів Олександра Третяка. Тернопіль: ГроЛіс, 2008.

Сіднейського інституту музики, Австралія), Мирослав Постолян (бандурист, громадський та культурний діяч, Англія-Україна), Георгій Матвійв (бандурист, лауреат міжнародних академічних та джазових конкурсів, м. Одеса). Співорганізаторами виступили кафедра інструментального виконавства Інституту мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка, Тернопільський обласний осередок Національної спілки кобзарів України [13].

Серед переможців Третього фестивалю-конкурсу – солісти та учасники ансамблю, студенти Інституту мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка У. Перхалюк (бандура, клас Д. Губ'яка), Г. Майор (бандура, клас М. Євгенєвої), М. Ілляшенко (скрипка, клас О. Михайлюк). Учасників фестивалю-конкурсу нагороджено дипломами, грошовими преміями, аудіоальбомом «Відлуння століть. Бандурист Зіновій Штокалко»¹.

Під егідою Міністерства освіти і науки України, Національної спілки кобзарів України, ТНПУ ім. В. Гнатюка з співорганізаторами, 24–26 квітня 2013 року відбувся IV Всеукраїнський фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені З. Штокалка, який засвідчив досить високий рівень учасників – студентів-бандуристів музично-педагогічних навчальних закладів III–IV рівнів акредитації. До Четвертого конкурсу запроваджено мистецьку номінацію для дітей – учнів-бандуристів (ансамблеві форми) спеціалізованих мистецьких закладів Тернопільської області» [14].

Ансамбль бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка (керівник Д. Губ'як) журі відзначило дипломом лауреата (I ступеня) [3, с. 154]. Серед дитячих – тріо бандуристок Кременецької школи мистецтв (керівник Т. Новіцька) та зразковий

¹ Там само.

ансамбль бандуристів «Диво-струни» Острівської музичної школи (керівник Л. Атаманчук).

Високе ім'я Зіновія Штокалка спонукає нас до плекання кращих бандурних традицій, закладених митцем і продовжених його послідовниками В. Герасименком, Т. Лазуркевичем, О. Созанським, О. Бараном, М. Постоляном, Д. Губ'яком.

Фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені Зіновія Штокалка відкрив нові обрії співпраці музикантів-бандуристів у галузі виконавства, педагогіки, сольної та ансамблевої концертної практики. Він посприяв обміну кращими надбаннями бандурного мистецтва і став прекрасною школою виконавської зрілості для багатьох молодих музикантів, привернув увагу до нових яскравих імен; послужив стимулом для розвитку кобзарства в Україні й за кордоном.

Фестивально-конкурсна діяльність студентів та викладачів є невід'ємною складовою освітнього процесу на факультеті мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка. Конкурсна діяльність – це не тільки музичні змагання, але й освітні та мистецькі проекти, сольні та ансамблеві концертні виступи діячів бандурного виконавства, наукові конференції, виставки народних інструментів, презентації, створення звукозаписів. Участь у фестивалях та конкурсах бандурного мистецтва сприяє розвитку творчої особистості студентів, збагаченню музично-слухового досвіду, формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців, духовному удосконаленню, спонукає до вивчення та розвитку вітчизняних традицій кобзарства.

Список використаних джерел

1. Виспінський І. «Срібні струни» бандури – з посвятою. Фестиваль-конкурс. Свобода. 2006. № 35 (2037). С. 6.
2. Гродецька В. Свято бандуристів. У Тернополі відбудеться Перший Всеукраїнський фестиваль кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені З. Штокалка. Експрес. 2006. 20-27 квітня. С. 4.
3. Губ'як Д. В. Кобзарство Тернопільщини: соціокультурний аспект. Вісник Прикарпатського університету. Мистецтвознавство. Івано-Франківськ, 2014. Випуск 28-29. Ч. 2. С. 151–156.
4. Другий всеукраїнський фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені Зіновія Штокалка. Тернопіль 24–26 травня 2013 р.: буклет. Тернопіль, 2013. 12 с.
5. Євгенєва М. Аудіозаписи бандурного виконавства Тернопільщини. Тернопільський енциклопедичний словник. Тернопіль: ВАТ ТВПК «Збруч», 2004. Т. 4 (додатковий). С. 20–21.
6. Євгенєва М. Бандура у свята і будні. Соломія. 2013. № 1 (55). С. 2
7. Євгенєва М. Творча діяльність студентів-бандуристів ТНПУ ім. В. Гнатюка. Мистецька освіта як чинник людиностановлення: збірник матеріалів третьої всеукраїнської наук.-практ. конференції / ред.-упор. Б. Водяний, З. Стельмащук. Тернопіль: ред.-видав. відділ ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2013. С. 200–220.
8. Євгенєва М., Близнюк Б. Кобзарська виставка. Соломія. 2010. № 2 (43). С. 1.
9. Євгенєва М., Гринчук І. Фестиваль «Срібні струни» в Тернополі. Бандура. Нью-Йорк, 2001. № 75. С. 2–29.

10. Кобзарство Тернопілля. Вісник Тернопільського обласного осередку Національної спілки кобзарів України. Спецвипуск. Тернопіль, 2006. 4 с.
11. Перший обласний фестиваль – конкурс кобзарського мистецтва «Кобза», присвячений 191-й річниці від Дня народження Т. Г. Шевченка: буклет. Тернопіль, 2005. 32 с.
12. Приватний архів Євгенєвої М. / Архів неупорядкований.
13. Третій всеукраїнський фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені Зіновія Штокалка. Тернопіль 19–20 травня 2011 року: буклет. Тернопіль, 2011. 12 с.
14. Четвертий всеукраїнський фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва «Срібні струни» імені Зіновія Штокалка. Тернопіль 24–26 травня 2013 року: буклет. Тернопіль, 2013. 12 с.